

WayScience

1st International Scientific
and Practical Internet Conference

«The impact of COVID-19 Pandemic on development
of modern world: threats and opportunities»

I Міжнародна науково-практична інтернет-конференція

«Вплив пандемії COVID-19 на розвиток
сучасного світу: загрози та можливості»

Editorial board of International Electronic Scientific and Practical Journal «WayScience»

The editorial board of the Journal is not responsible for the content of the abstracts and may not share the author's opinion.

Вплив пандемії COVID-19 на розвиток сучасного світу: загрози та можливості: тези доп. I Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, 9-10 вересня 2021 р. – Дніпро, Україна, 2021. – 204 с.

(The impact of COVID-19 Pandemic on development of modern world: threats and opportunities: abstracts of the 1st International Scientific and Practical Internet Conference, September 9-10, 2021. – Dnipro, Ukraine, 2021. – 204 p.)

1st International Scientific and Practical Internet Conference "The impact of COVID-19 Pandemic on development of modern world: threats and opportunities" devoted to exchange of experience between scientists and practitioners from around the world in overcoming problems and finding development opportunities, related to COVID-19 Pandemic, in various fields and sciences.

Topics cover all sections of the International Electronic Scientific and Practical Journal "WayScience", namely:

- public administration;
- philosophical sciences;
- economic sciences;
- historical sciences;
- legal sciences;
- agricultural sciences;
- geographic sciences;
- pedagogical sciences;
- psychological sciences;
- sociological sciences;
- political sciences;
- philological sciences;
- technical sciences;
- medical sciences;
- chemical sciences;
- biological sciences;
- physical and mathematical sciences;
- other professional sciences.

Dnipro, Ukraine – 2021

ОСОБЛИВОСТІ ЗАХВОРЮВАНОСТІ ПРАЦІВНИКІВ ГАЛУЗІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ НА COVID-19 (БЕРЕЗЕНЬ 2020 – СЕРПЕНЬ 2021 Р.Р.)

Варивончик Д.В.

д. мед. н., проф., завідувач кафедри медицини праці, психофізіології та медичної екології (ORCID: 0000-0003-2107-6269; dv7@ukr.net)

Демецька О.В.

к. біол. н., доцент кафедри медицини праці, психофізіології та медичної екології

Копач К.Д.

к. мед. н., доцент кафедри медицини праці, психофізіології та медичної екології

Еджибія О.М.

асистент кафедри медицини праці, психофізіології та медичної екології

Харчук Л.В.

аспірант кафедри медицини праці, психофізіології та медичної екології
Національний університету охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика

(м. Київ, Україна)

За даними ВООЗ (01.09.2021 р.), України займає 9-е місце серед країн Європи за кількістю інфікованого населення SARS-CoV-2 (2,3 млн. осіб) та смертей від нього (53,6 тис. осіб.).

В Україні перший випадок інфікування SARS-CoV-2 в Україні був зафіксований 02.03.2020 р., а перший випадок смерті від COVID-19 – 13.03.2020 р. Серед працівників галузі охорони здоров'я (ПГЗ) в Україні перший випадок інфікування SARS-CoV-2 – 14.03.2020 р., а перший випадок смерті від COVID-19 – 29.03.2020 р.

За цей час в Україні відбулось 3-и хвилі захворюваності населення на SARS-CoV-2/COVID-19:

- I хвиля: з 02.03.2020 р. по 17.07.2020 р. (максимум захворюваності – 28.06.2020 р.), тривалість хвилі – 138 днів, загальна кількість інфікованих – 97 952 осіб (середньодобовий показник – 709,8 осіб-день), померлих – 2 243 осіб (16,2 осіб-день);
- II хвиля: з 18.07.2020 р. по 06.02.2021 р. (максимум захворюваності – 28.11.2020 р.), тривалість хвилі – 204 днів, загальна кількість інфікованих – 1 155 318 осіб (середньодобовий показник – 5 663,3 осіб-день), померлих – 22 012 осіб (107,9 осіб-день);
- III хвиля: з 07.02.2021 р. по 10.07.2021 р. (максимум захворюваності – 05.04.2021 р.), тривалість хвилі – 154 днів, загальна кількість інфікованих – 993 607 осіб (середньодобовий показник – 6 452,0 осіб-день), померлих – 28 550 осіб (185,4 осіб-день).

В теперішній час в Україні розвивається IV хвиля епідемії, яка знаходиться на етапі підйому захворюваності.

Захворюваність на SARS-CoV-2/COVID-19 серед ПГЗ в Україні мала наступні характеристики:

- I хвиля: загальна кількість інфікованих – 6 177 осіб (середньодобовий показник – 44,8 осіб-день), померлих – 46 осіб (0,3 осіб-день);
- II хвиля: загальна кількість інфікованих – 55 717 осіб (середньодобовий показник – 273,1 осіб-день), померлих – 509 осіб (2,5 осіб-день);
- III хвиля: загальна кількість інфікованих – 25 248 осіб (середньодобовий показник – 163,9 осіб-день), померлих – 333 осіб (2,2 осіб-день).

Як свідчать середньодобові дані нових випадків захворювання на SARS-CoV-2/COVID-19, найбільш «сильними» серед загального населення була III хвиля, а серед ПГЗ – II.

При аналізі кумулятивних відновних ризиків (RR) серед ПГЗ відбувалось експонентне зниження ризику захворювання на SARS-CoV-2/COVID-19 (травень 2020 р. – 12,2; травень –

серпень 2021 р. – менше 2,0) та ризиків смерті (травень 2020 р. – 2,6 – 3,0; березень 2021 р. – менше 1,0) (рис. 1). Кумулятивні відносні ризики за хвилями епідемії були:

- I хвиля: захворюваність – 3,51 (CI 95 % 3,42 – 3,60, $p < 0,0001$); смертність – 1,14 (CI 95 % 0,85 – 1,53, $p > 0,05$);
- II хвиля: захворюваність – 2,68 (CI 95 % 2,66 – 2,71, $p < 0,0001$); смертність – 1,29 (CI 95 % 1,18 – 1,40, $p < 0,0001$);
- III хвиля: захворюваність – 1,42 (CI 95 % 1,40 – 1,44, $p < 0,0001$); смертність – 0,65 (CI 95 % 0,58 – 0,73, $p < 0,0001$).

Тобто, найбільші ризики інфікування та смерті ПГЗ спостерігались у I та II хвилі епідемії, що було пов'язано з недостатністю забезпечення працівників засобами індивідуального захисту, під час надання медико-санітарної допомоги населенню, а також внаслідок значної кількості інфікованих SARS-CoV-2, які потребували надання стаціонарної допомоги.

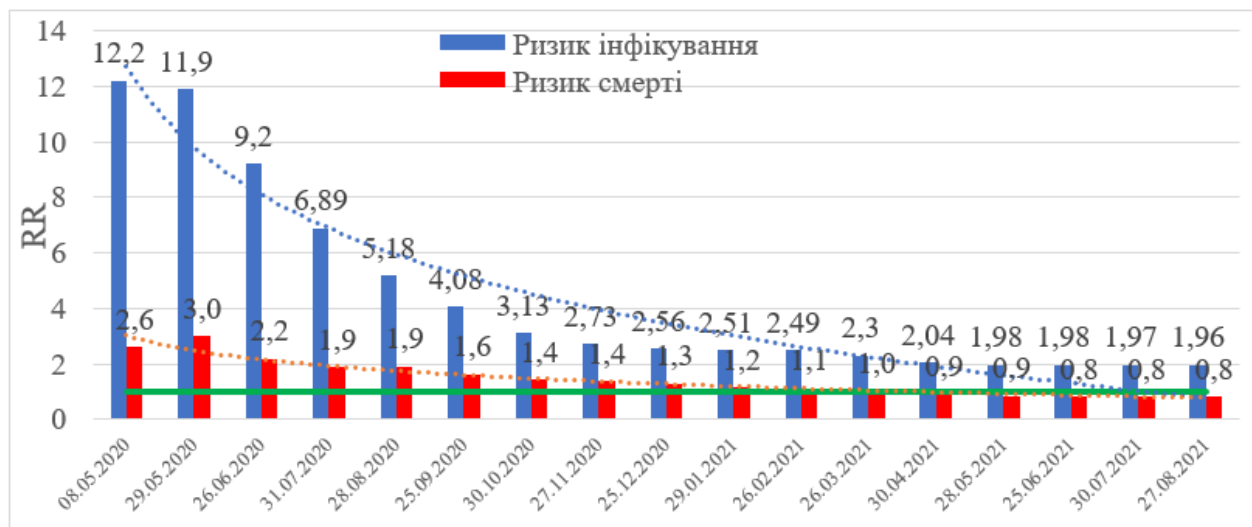

Рис. 1. Динаміка показників кумулятивних відносних ризиків (RR) захворювання на COVID-19 та смерті від нього серед ПГЗ в Україні

Інфікування ПГЗ на робочому місці SARS-CoV-2 відноситься до категорії нещасного випадку на виробництві, а їх захворювання на COVID-19 – до гострого професійного захворювання [Постанова КМ України «Про затвердження Порядку розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві» від 17.04.2019 р. № 337], що визначає необхідність подання до Держпраці України інформації про випадки інфікування ПГЗ на робочому місці. Як видно з рис. 2, надходження відповідної інформації до Держпраці України у продовж всієї епідемії було не повним і мало коливання від 20 % (квітень 2020 р.) до 79,9 % (червень 2020 р.) і впродовж останнього року має коливання на рівні 60,0 – 70,0 %.

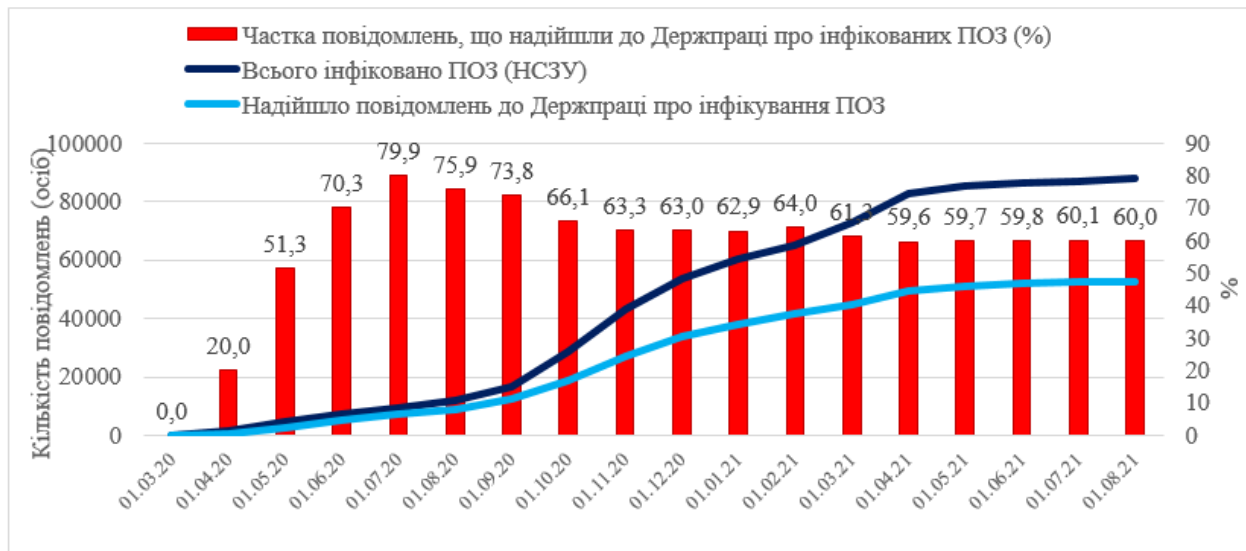

Рис. 2. Динаміка кумулятивної кількості повідомлень щодо випадків інфікування SARS-CoV-2 ПОЗ в Україні

Впродовж епідемії спостерігається збільшення завершених випадків розслідування нещасних випадків інфікування на робочому місці SARS-CoV-2 серед ПГЗ (з 2,1 % у травні 2020 р. до 70,8 % у серпні 2021 р.), а також відмічається зниження частки осіб, яким встановлено зв'язок захворювання з умовами праці (гостре професійне захворювання) (з 64,7 % у травні 2020 р. до 24,9 % у серпня 2021 р.) (рис. 3).

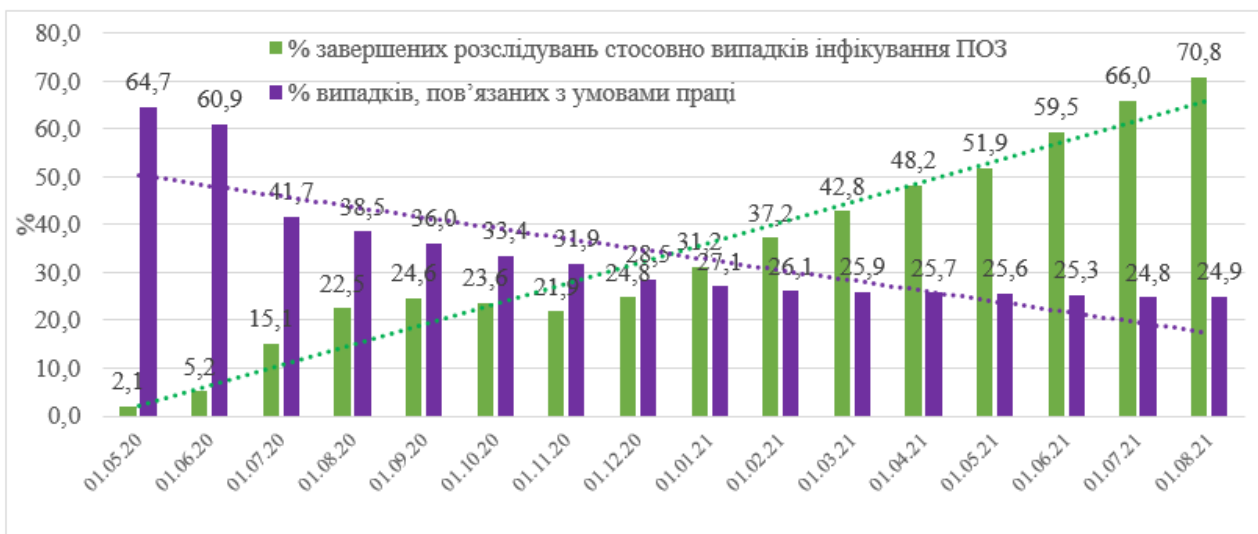

Рис. 3. Динаміка закінчення розслідувань та встановлення зв'язку з умовами праці щодо випадків інфікування SARS-CoV-2 ПОЗ в Україні (%)

Основними професійними групами ПГЗ, які були інфіковані SARS-CoV-2 є: молодший медичний персонал з медичною освітою (медичні сестри, фельдшери, лаборанти та ін.) (44,0 %), лікарський персонал (29,0 %), молодший медичний персонал без медичної освіти (20,0 %) та інший (7,0 %).

Серед лікарського персоналу структура інфікування SARS-CoV-2 є наступною: лікарі терапевтичних спеціальностей (в т. ч. інфекціоністи, лікарі загальної практики – сімейної медицини) (43,0 %), лікарі хірургічних спеціальностей (в т.ч. анестезіологи) (22,0 %), лікарі інших спеціальностей (35,0 %).

Інтенсивні показники інфікування ПГЗ становлять (станом на 01.09.2021 р.): лікарі-інфекціоністи (206,3), лікарі терапевтичних спеціальностей (без інфекціоністів) (178,6), лікарі-анестезіологи (159,7), лікарі хірургічних спеціальностей (без анестезіологів) (105,9), всі лікарі (81,9), молодший медичний персонал з медичною освітою (70,2), всі працівники галузі охорони здоров'я (63,6).

Висновки. Результати дослідження свідчать, що існують особливості захворюваності працівників галузі охорони здоров'я України на COVID-19 в період епідемії (березень 2020 – серпень 2021 р.р.), які є відмінними від захворюваності загального населення країни. Зазначене потребує поглибленого вивчення детермінуючих факторів, які визначають ці особливості, що дозволить покращити профілактику професійної захворюваності працівників галузі охорони здоров'я у майбутньому.